

Kommunstyrelsen

Läge för ny tunnelbanedepå inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden i Stockholms län

Yttrande till Stockholms läns landsting under samråd.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande.

Sammanfattning

Depåer behöver byggas när tunnelbanenätet byggs ut. Depåer omfattar uppställningsspår och underhållsplatser. Landstingets Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) har analyserat flera olika lägen för en ny tunnelbanedepå, inklusive tre olika lägen i Nacka kommun. Nu har FUT valt ut två alternativa lösningar för vidare utredning: att utveckla den nuvarande depån i Högdalen eller att bygga en ny depå i Skarpnäck. Nu sker samråd kring dessa alternativ.

Nacka kommun anser att två bra alternativ har valts ut och ställer sig positiv till båda lägena. Eftersom alternativ Skarpnäck ligger nära gränsen till Nacka kommun vill kommunen framhålla vikten av att man i det fortsatta arbetet noga beaktar miljökonsekvenserna, och att hänsyn tas även till de områden som ligger inom Nacka kommun.

Nacka kommun har noterat att båda alternativen förutsätter att uppställningsspår byggs under mark i Nacka. Samråd kring dessa spår kommer att ske i samband med planeringen av Blå linje till Nacka.

Ärendet

Nacka kommun har från Stockholms läns landstings Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT), mottagit samrådsmaterial inför upprättande av tillståndsansökan enligt miljöbalken samt eventuell järnvägsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar.

Samrådet pågår 10 - 31 augusti 2015. Under samrådsperioden finns samrådshandlingar tillgängliga på följande länk: www.sll.se/tbanadepa.

Nya tunnelbanan behöver fler tunnelbanetåg när hela den planerade utbyggnaden är klar 2025. Det innebär också ett ökat behov av depåkapacitet, det vill säga platser för

uppställning, städning och underhåll av tunnelbanetågen. I avtalet om utbyggd tunnelbana ingår att Stockholms läns landsting ska planera och bygga ut för detta behov. En förutsättning är att den nuvarande gröna Hagsätragrenen blir en del av den Blå linjen i och med utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka.

Under 2014 och 2015 har FUT analyserat det framtida behovet av depåer och lämpliga platser för dessa. Femton olika alternativ har utretts och bedömts utifrån en rad faktorer såsom tillgång på lämplig mark, påverkan på miljön, begränsad risk för trafikstörningar, kostnad mm. Tre alternativa lägen i Nacka har utretts och avfärdats. Utredningen har visat att alternativet med en utvecklad användning av den befintliga depån i Högdalen alternativt förändrad användning av Högdalsdepån med en ny depå i Skarpnäck täcker in det ökade depåbehovet.

Nu kvarstår således två alternativ:

- Att utveckla den befintliga depån i Högdalen så att den kan betjäna både Grön och Blå linje i framtiden.
- Att låta den befintliga depån i Högdalen enbart betjäna den Blå linjen och att den kompletteras med en ny depå i Skarpnäck för Grön linje.

Båda alternativen förutsätter att uppställningsspår byggs under mark i Nacka. Uppställningsspår behövs för tåg och arbetsfordon, främst nattetid då städning sker. Uppställningsspåren skapas genom att spåren efter station Nacka C förlängs.

Högdalen

Högdalenalternativet innebär att dagens depå (norr om Högdalstoppen) utvecklas och används för både Blå och Grön linje. Depån kopplas då ihop med den Gröna linjens Farstagren genom ett nytt anslutningsspår som kommer upp ur jorden mellan Gubbängens och Hökarängens station. Exakt dragning för anslutningsspåret utreds fortfarande.

Skarpnäck

Skarpnäckalternativet innebär att en helt ny depå byggs söder om Tyresövägen. Depån ansluts till den Gröna linjen med ett spår under jord vid Skarpnäcks station. Plats skapas för cirka 30 tunnelbanetåg under jord medan en verkstad för underhåll och reparation byggs ovan jord. För att minska påverkan på miljön och undvika att inkräkta på strövområden är planen för Skarpnäckalternativet att verkstaden byggs mellan Tyresövägen och Flatenvägen. Den befintliga depån i Högdalen blir i detta alternativ en depå som betjänar den Blå linjen.

Miljöpåverkan

En viktig del i planeringen av en ny depå är att utreda miljöpåverkan både under byggtiden och när depån är i drift. Eftersom stora delar av anläggningarna byggs under jord blir påverkan begränsad när depån väl tagits i drift. Under byggtiden sker störningar bland annat av borrar, sprängningar och transporter. Största hänsyn ska tas till närboende och miljö. I den färdiga depån bedöms spridningen av buller vara begränsad.

Att bygga tunnlar under grundvattennivån kan medföra att grundvattennivåerna i närområdet påverkas. Projektet behöver därför prövas av mark- och miljödomstolen.

Nacka kommuns synpunkter

De båda föreslagna depålägena ligger i Stockholms kommun. Nacka kommun ställer sig positiv till båda lägena. Eftersom alternativ Skarpnäck ligger nära gränsen till Nacka kommun vill kommunen framhålla vikten av att man i det fortsatta arbetet noga beaktar miljökonsekvenserna, och att hänsyn tas även till de områden som ligger inom Nacka kommun.

Båda alternativen förutsätter att uppställningsspår byggs under mark i Nacka. Uppställningsspår behövs för tåg och arbetsfordon, främst nattetid då städning sker. Uppställningsspåren skapas genom att spåren efter station Nacka C förlängs. Kommunen kommer att fortsätta samverka med FUT för att spåren skulle kunna utgöra en del av den förlängning av trafikspåren som behövs om Blå linje i framtiden dras vidare till Orminge. För personal och material byggs komplementbyggnad ovan mark med hissförbindelse till uppställningen. Kommunen kommer att samverka med FUT kring uppställningsspåren och komplementbyggnaden, och dessa kommer att ingå i den järnvägsplan som tas fram för utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka.

Alternativ Skarpnäck ligger relativt nära gränsen till Nacka kommun. Om en depå förläggs i Skarpnäck förutsätter Nacka kommun att nedanstående beaktas.

Påverkan på Ältasjön och nedströms liggande sjöar

Vattenmyndigheten har föreslagit att Ältasjön, Söderbysjön, Dammtorpssjön och Sicklasjön ska bli vattenförekomster vilket innebär att sjöarna ska uppnå god status. För Ältasjön gäller att god status ska uppnås 2021. Den ekologiska statusen är idag måttlig och ett åtgärdsprogram har tagits fram av kommunen för att visa vilka åtgärder som krävs för att klara uppsatt mål. Åtgärdsförslagen gäller rening av befintliga dagvattentillflöden samt se till att nya oexploaterade områden som bebyggs inte ökar belastningen på sjön jämfört med dagsläget. Ältasjön, Söderbysjön och Dammtorpssjön ingår i Natura 2000, varför åtgärder inom deras avrinningsområde kräver extra försiktighet. Hanteringen av dagvatten är därför en fråga som måste utredas mycket noga inom ramen för den fortsatta planeringen av depån.

Buller och luft

Efter vad kommunen erfar kommer en del rangering av tåg att ske utomhus och kommunen förutsätter att riktvärdena för externt industribuller uppfylls. Förekommer lukt från anläggningen ska det belysas och beskrivas hur det kan åtgärdas.

Ekonomiska konsekvenser

Depåutbyggnaden finansieras av landstinget.

Tidplan

Samråd om läge av depå pågår 10-31 augusti 2015. Ny depå planeras vara klar 2022.

Samråd om uppställningsspår i förlängningen av Nacka C sker i början av 2016 i samband med plansamråd om tunnelbanans utbyggnad till Nacka.

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över samråd om läge för ny tunnelbanedepå inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden i Stockholms län.

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör
Stadsledningskontoret

Frida Foley
Projektledare tunnelbana till Nacka
Enheten för strategisk stadsutveckling